ภาพแผนที่เส้นทางการเกิดสุริยุปราคา

แผนที่ประเทศไทย
MAP OF THAILAND

สุริยุปราคาเต็มดวงในประเทศไทย

24 ตุลาคม 2538

สุริยุปราคาเต็มดวง
ในประเทศไทย
24 ตุลาคม 2538

TOTAL SOLAR ECLIPSE
IN THAILAND

ECLYPSE DE SOLEIL TOTALE
EN THAILANDE

For Further Information Contact:

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานภาคเหนือ เขต 4

(สำนักงานชั่วคราว) อาคารเหล่ากาชาดจังหวัดตาก

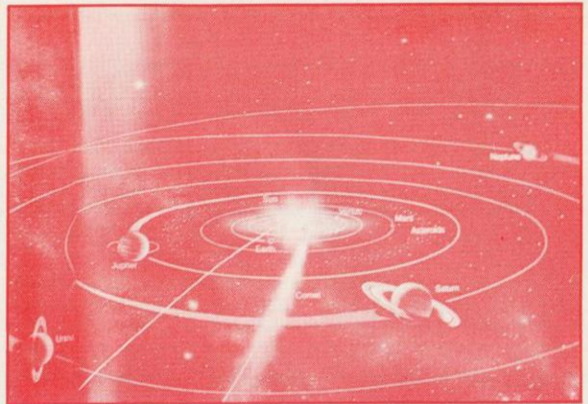
ถนนมหาดไทยบำรุง อ.เมือง จ.ตาก 63000

สุริยุปราคาเต็มดวงในประเทศไทย 24 ตุลาคม 2538

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ในวันที่ 24 ตุลาคม 2538 จะเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวง ที่สามารถมองเห็นได้ในประเทศไทย โดยจะเริ่มตั้งแต่เวลา 10.42 นาฬิกา ที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก (เป็นจุดเริ่มต้นของอุปราคาที่จะเดินทางพาดผ่านในประเทศไทย) เงามืดของดวงจันทร์ดังกล่าวนี้จะปกคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้างประมาณ 70 กิโลเมตร โดยศูนย์กลางของแนวอุปราคาจะเคลื่อนที่ผ่านอำเภอแม่สอดจังหวัดตากไปยังจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ และผ่านจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดสุดท้ายก่อนจะเข้าสู่ประเทศกัมพูชา (เงามืดของดวงจันทร์จะใช้เวลาเดินทางพาดผ่านประเทศไทยทั้งหมด 15 นาที 16 วินาที)

สุริยุปราคาเต็มดวงเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มหัศจรรย์มาก เกิดขึ้นได้ยากและมีความงดงามจนนักดาราศาสตร์ต่างเดินทางข้ามทวีปเพื่อมาชมและศึกษาลักษณะของการเกิดสุริยุปราคาจะเหมือนกับดวงจันทร์ได้เข้ามา "คาบ" ดวงอาทิตย์ไว้ซึ่งคนจีนโบราณชื่อว่า อุปราคา (ทั้งสุริยุปราคาและจันทรุปราคา) เกิดจากมังกรพยายามที่จะเขมือบกินดวงอาทิตย์ ดังนั้นชาวจีนจะตีฆ้องตีกลอง ให้มังกรตื่นตกใจจนหนีไปด้วยความกลัวเสียงอึกทึกครึกโครมที่เกิดขึ้น ซึ่งเทคนิคข้อนี้ใช้ได้ผลดีตลอดมา (คนไทยโบราณต่างเชื่อว่ามีเทพองค์หนึ่งชื่อ ราหู ถูกลงโทษตัดขาดครึ่งตัวและส่วนศีรษะจะคอยไล่จับดวงจันทร์และดวงอาทิตย์ทำให้เกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคาขึ้น และเพื่อที่จะไล่เทพองค์นี้ไปให้ไกล ๆ คนไทยจึงตีปี๊บ ตีเกราะเคาะไม้ส่งเสียงอื้ออึง เพื่อให้ราหูคลายจันทร์และดวงอาทิตย์

● *ระบบสุริยะ มีดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลาง โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์และดวงจันทร์โคจรรอบโลกอีกทอดหนึ่ง (Solar System)*

ซึ่งก็ได้ผลทุกครั้งตลอดมาเช่นกัน)

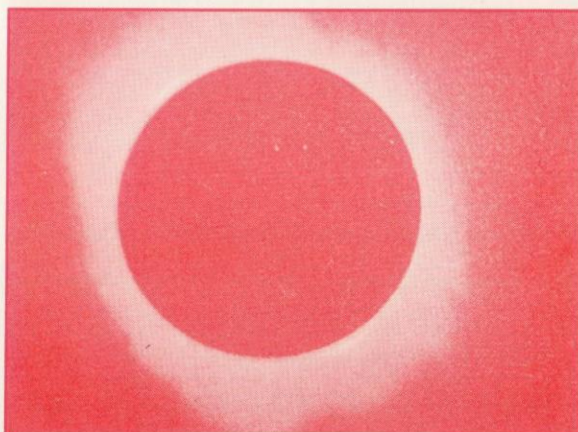
คราสจะค่อยๆ จับ (บัง) ดวงอาทิตย์ทีละน้อยอย่างแทบจะไม่รู้สึกตัวเป็นเวลากว่าชั่วโมง จนกระทั่งท้องฟ้าเริ่มสลัวลงอย่างเห็นได้ชัด เราจึงจะรู้สึกได้ว่าคราสเริ่มจับดวงอาทิตย์แล้ว นกและสัตว์อื่น ๆ จะถูกลวงด้วยแสงยามสนธยา ก็จะเริ่มเข้านอนเหมือนรัตติกาลได้คืบคลานเข้ามาแล้ว ในที่สุดเมื่อดวงอาทิตย์ถูกดวงจันทร์บังจนเป็นตะวันเสี้ยวชิ้นเล็กๆ ใน 2-3 วินาทีสุดท้ายก่อนจะบังจนมืดสนิทจะเห็นสายสร้อยลูกปัดเส้นงามล้อมรอบดวงจันทร์เป็นสาย อันเป็นจุดแสงที่ลอดยอดเขาบนขอบดวงจันทร์ออกมา ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า ลูกปัดของเบลีย์ (BAILY'S BEADS) ซึ่งตั้งชื่อตามนักดาราศาสตร์ชาวอังกฤษ ฟรานซิส เบลีย์ (FRANCIS BAILY) ซึ่งได้อธิบายปรากฏการณ์นี้เมื่อปี พ.ศ.2379 บ่อยครั้งที่ลูกปัดเม็ดหนึ่งจะส่องประกายสุกใสยิ่งกว่าเม็ดอื่น ๆ โดดเด่นจนดูเป็นเหมือนเพชรเม็ดใหญ่บนตัวแหวนเรือนงาม เรียกว่าปรากฏการณ์แหวนเพชร (Daimond Ring Effect) จากนั้นดวงจันทร์ก็จะบังดวงอาทิตย์จนมืดสนิททั้งดวง จะได้เห็นดวงดาว (ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์) ในท้องฟ้าที่มืดมิดนั้นได้

สุริยุปราคาเต็มดวงจะทำให้เราเห็นโคโรนา (CORONA) หรือแสงรัศมีของดวงอาทิตย์ปรากฏกระจาย

อยู่รอบ ๆ ดวงอาทิตย์งดงามมาก เปลวสุริยะสีชมพู (Prominences) เป็นพวยก๊าซเล็ก ๆ พุ่งออกจากขอบดวงอาทิตย์เป็นเส้นงดงาม การบังดวงอาทิตย์หมดดวงจะใช้เวลาตั้งแต่ 2-3 วินาที ถึง 7 นาที 30 วินาที (ในเมืองไทยจะที่มืดนานที่สุดจะนานถึง 1 นาที 58 วินาที และจุดที่มืดที่ใช้เวลาน้อยที่สุด 2 วินาที) จากนั้นประกายแหวนเพชรและลูกปัดของเบลีย์ จะปรากฏอีกครั้งหนึ่งแสดงถึงว่าสุริยุปราคาจะสิ้นสุดลงแล้ว ดวงจันทร์จะเคลื่อนคล้อยพ้นออกไปจากดวงอาทิตย์เหมือนกับม่านที่ถูกรุดกลับไปอย่างช้า ๆ

สุริยุปราคาเต็มดวงจะเห็นได้ภายใต้เงามืดเป็นแถบแคบ ๆ ตรงจุดกึ่งกลางเงามืดของดวงจันทร์ที่ทอดลงมายังพื้นโลก ปกติมีความกว้างของแนวนี้ไม่เกิน 200 กิโลเมตร หรือ 125 ไมล์ (ในประเทศไทยปี 2538 จะมีแนวอุปราคากว้างประมาณ 70 กิโลเมตร) ดังนั้นการจะเห็นดวงอาทิตย์มืดเต็มดวงจึงต้องไปอยู่ในสถานที่เฉพาะบางแห่งเท่านั้น ซึ่งเกิดได้ยากมาก อย่างไรก็ตามสุริยุปรา-คา บางส่วนจะเห็นได้จากจุดต่าง ๆ บนพื้นโลกได้มากแห่งกว่า และเมื่อเกิดสุริยุปราคาเต็มดวงบริเวณที่อยู่ด้านข้างของแถบเงามืดเส้นอุปราคาก็จะเห็นสุริยุปราคาก็จะเห็นสุริยุปราคาบางส่วน ซึ่งสุริยุปราคาทั้ง 2 ชนิดนี้จะต้องปรากฏให้เห็นไม่ที่ใดก็ที่หนึ่งบนพื้นโลกทุกปีไป และบางปีอาจจะเกิดขึ้นบ่อยถึง 5 ครั้งก็มี การที่ดวงจันทร์และดวงอาทิตย์จะปรากฏให้เห็นว่ามีขนาดใหญ่เท่ากันในท้องฟ้านั้น เป็นเรื่องของความประจวบเหมาะอย่างยิ่ง แต่ขนาดของดวงจันทร์ที่ปรากฏเปลี่ยนแปลงอย่เสมอ ใหญ่บ้างเล็กบ้างเป็นเพราะวงโคจรของดวงจันทร์อยู่ไกลหรือใกล้โลกแตกต่างกัน เมื่อดวงจันทร์อยู่ไกลจากโลกมาก ก็จะมีขนาดเล็กมากจนไม่สามารถบังดวงจันทร์ได้มิดทั้งดวง ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นสุริยุปราคาวงแหวน คือแสงของดวงอาทิตย์ลอดออกมาเป็นขอบหรือวงรอบดวงจันทร์ซึ่งดำมืดอยู่กลางดวงอาทิตย์ สุริยุปราคาชนิดนี้ไม่เป็นที่น่าสนใจสำหรับนักดาราศาสตร์เท่าใดนัก เพราะไม่อาจศึกษาหรือชมโคโรนาหรือแสง รัศมีดวงอาทิตย์ได้เหมือนกับการเกิดสุริยุปราคาเต็มดวงที่จะเกิดในวันที่ 24 ตุลาคม 2538 นี้ในประเทศไทย

● *สุริยุปราคาเต็มดวง (Total Solar Eclipse)*

● *ตะวันเลี้ยว (Crescent Sun)*
หรือสุริยุปราคาบางส่วน (Partial Solar Eclipse)

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวงนี้เกิดขึ้นได้ยากและไม่บ่อยนักในประเทศไทย จึงไม่ควรพลาดโอกาสในการชมปรากฏการณ์ธรรมชาติอันแสนมหัศจรรย์นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากท่านพลาดโอกาสในครั้งนี้ ท่านจะต้องรอไปนานถึง 75 ปี ที่ปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวงจะเกิดขึ้นอีกครั้งในประเทศไทย คือในวันที่ 11 เมษายน 2613

แนวทางการเกิดสุริยุปราคาเต็มดวง 24 ตุลาคม 2538 ผ่าน 43 อำเภอ

ตามเวลามาตราฐานประเทศไทย

ปรับปรุงจากผลการคำนวณของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขาว เหมือนวงศ์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จังหวัด	อำเภอ	เริ่มมืดเต็มดวง	เต็มดวงนาน (นาที : วินาที)
ตาก	1. แม่ระมาด	10 : 42 : 36	0 : 58
	2. แม่สอด	10 : 42 : 34	1 : 46
	3. พบพระ	10 : 43 : 16	1 : 32
กำแพงเพชร	4. คลองลาน	10 : 44 : 43	1 : 51
	5. คลองขลุง	10 : 45 : 49	1 : 28
	6. ขาณุวรลักษบุรี	10 : 46 : 12	1 : 41
อุทัยธานี	7. สว่างอารมณ์	10 : 47 : 01	0 : 59
นครสวรรค์	8. ลาดยาว	10 : 46 : 23	1 : 36
	9. บรรพตพิสัย	10 : 46 : 33	1 : 51
	10. โกรกพระ	10 : 47 : 17	1 : 31
	11. เก้าเลี้ยว	10 : 46 : 51	1 : 51
	12. เมืองนครสวรรค์	10 : 47 : 08	1 : 52
	13. พยุหะคีรี	10 : 47 : 42	1 : 14
	14. ชุมแสง	10 : 47 : 34	1 : 24
	15. ตาคลี	10 : 48 : 42	0 : 34
	16. ท่าตะโก	10 : 48 : 01	1 : 50
	17. ตากฟ้า	10 : 48 : 27	1 : 42
	18. ไพศาลี	10 : 48 : 33	1 : 43
ลพบุรี	19. โคกสำโรง	10 : 49 : 39	0 : 54
	20. สระโบสถ์	10 : 49 : 23	1 : 48
	21. กิ่ง อ.หนองม่วง	10 : 49	
	22. โคกเจริญ	10 : 49	
	23. ชัยบาดาล	10 : 49 : 58	1 : 55
	24. ท่าหลวง	10 : 50 : 07	1 : 51
	25. กิ่ง อ.ลำสนธิ	10 : 50	
สระบุรี	26. กิ่ง อ.วังม่วง	10 : 50	
เพชรบูรณ์	27. ศรีเทพ	10 : 49 : 50	1 : 22
ชัยภูมิ	28. เทพสถิต	10 : 50	0 : 02
นครราชสีมา	29. ปากช่อง	10 : 51 : 32	1 : 21
	30. สีคิ้ว	10 : 51 : 47	1 : 54
	31. สูงเนิน	10 : 52 : 05	1 : 50
	32. ปักธงชัย	10 : 52 : 43	1 : 54
	33. ขามทะเลสอ	10 : 52	
	34. เมืองนครราชสีมา	10 : 52	
	35. โชคชัย	10 : 53 : 08	1 : 44
	36. ครบุรี	10 : 53 : 28	1 : 58
	37. หนองบุนนาค	10 : 53	
	38. เสิงสาง	10 : 54 : 20	1 : 53
บุรีรัมย์	39. หนองกี่	10 : 54 : 34	0 : 49
	40. ปะคำ	10 : 54 : 54	1 : 39
	41. กิ่ง อ.โนนสุวรรณ	10 : 54	
	42. ละหานทราย	10 : 55 : 22	1 : 27
สระแก้ว	43. ตาพระยา	10 : 55 : 32	1 : 48

หมายเหตุ : *1. คำว่า* ***"อำเภอ"*** *และ* ***"จังหวัด"*** *ในที่นี้หมายถึงที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอและศาลากลางจังหวัดเป็นสำคัญ*

2. สำหรับอำเภออื่น ๆ และจังหวัดอื่น ๆ นอกเหนือจากตารางนี้ จะเห็นเป็นสุริยุปราคาบางส่วน (Partial Solar Eclipse)